Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

11. srpnja 2013.*

„Direktive 84/450/EEZ i 2006/114/EZ – Zavaravajuće oglašavanje i komparativno oglašavanje – Pojam ‚oglašavanja' – Registracija i upotreba imena domene – Upotreba metaoznaka u metapodacima internetske stranice"

U predmetu C-657/11,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Hof van cassatie (Belgija), odlukom od 8. prosinca 2011., koju je Sud zaprimio 21. prosinca 2011., u postupku

Belgian Electronic Sorting Technology NV

protiv

Berta Peelaersa,

Visys NV,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: M. Ilešič (izvjestitelj), predsjednik vijeća, K. Lenaerts, potpredsjednik Suda u funkciji suca trećeg vijeća, E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh i C. G. Fernlund, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: C. Strömholm, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 24. siječnja 2013.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Belgian Electronic Sorting Technology NV, P. Maeyaert, P. de Jong i J. Muyldermans, *advocaten*,

— za B. Peelaersa i Visys NV, V. Pede i S. Demuenynck, *advocaten*,

— za belgijsku vladu, J.-C. Halleux i T. Materne, u svojstvu agenata,

— za estonsku vladu, M. Linntam, u svojstvu agenta,

— za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju S. Fiorentina, *avvocato dello Stato*,

— za poljsku vladu, B. Majczyna i M. Szpunar, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: nizozemski

— za Europsku komisiju, M. Owsiany-Hornung i M. van Beek, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 21. ožujka 2013.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje pojma „oglašavanje" u smislu članka 2. Direktive Vijeća 84/450/EEZ od 10. rujna 1984. o zavaravajućem i komparativnom oglašavanju (SL L 149, str. 22.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 8., str. 101.; u daljnjem tekstu: Direktiva 84/450) i članka 2. Direktive 2006/114/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zavaravajućem i komparativnom oglašavanju (SL L 376, str. 27.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 22., str. 96.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Belgian Electronic Sorting Technology NV, zvanog također „BEST NV" (u daljnjem tekstu: BEST), s jedne strane, i B. Peelaersa i Visys NV (u daljnjem tekstu: Visys), društva čiji je B. Peelaers jedan od osnivača, u svezi s registracijom i upotrebom od strane Visysa imena domene „www.bestlasersorter.com" i upotrebom od strane tog društva metaoznaka koje upućuju na BEST i njegove proizvode.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 U skladu s njezinim člankom 1., svrha Direktive 84/450 je zaštita trgovaca od zavaravajućeg oglašavanja i nepoštenih posljedica takvog oglašavanja te utvrđivanje uvjeta pod kojima se komparativno oglašavanje smatra dopuštenim. [neslužbeni prijevod]

4 Člankom 2. točkama 1. i 2. Direktive 84/450 propisani su sljedeći pojmovi:

„[...]

1. ‚oglašavanje' znači predstavljanje u bilo kojem obliku u okviru obrta, trgovačke, industrijske ili slobodne djelatnosti u cilju promidžbe roba ili usluga, uključujući i nepokretnu imovinu, prava i obveze;

2. ‚zavaravajuće oglašavanje' znači svaki oblik oglašavanja koje na bilo koji način, uključujući i njegovo predstavljanje, dovodi u zabludu ili može dovesti u zabludu osobe kojima je upućeno ili do kojih dopire i koje zbog svoje zavaravajuće naravi može utjecati na ekonomsko ponašanje tih osoba ili koje iz istih razloga šteti ili može štetiti konkurentima;

2.a ‚komparativno oglašavanje' znači svaki oblik oglašavanja koje izrijekom ili prešutno identificira konkurenta ili robu ili usluge koje taj konkurent nudi;"

5 Direktiva 84/450 ukinuta je Direktivom 2006/114, koja je stupila na snagu 12. prosinca 2007. Uzimajući u obzir datum nastanka činjenica, na glavni postupak primjenjuje se dijelom Direktiva 84/450, a dijelom Direktiva 2006/114.

6 Uvodne izjave 3., 4., 8., 9., 14. i 15. Direktive 2006/114 propisuju:

„(3) Zavaravajuće i nezakonito komparativno oglašavanje može dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

(4) Oglašavanje, bez obzira na to rezultira li ugovorom, utječe na gospodarsku dobrobit potrošača i trgovaca.

[...]

(g) Komparativno oglašavanje, kada se uspoređuju osnovna, relevantna, provjerljiva i reprezentativna svojstva te kada nije zavaravajuće, može biti legitimno sredstvo informiranja potrošača o njihovim interesima. Stoga je poželjno izraditi široki koncept komparativnog oglašavanja kako bi se njime obuhvatili svi načini komparativnog oglašavanja.

(9) Treba uspostaviti uvjete dopuštenog komparativnog oglašavanja, u onoj mjeri u kojoj se oni odnose na uspoređivanje, kako bi se odredilo koje prakse u vezi s komparativnim oglašavanjem mogu narušiti tržišno natjecanje, biti štetne za konkurenciju te se negativno odraziti na izbor koji se nudi potrošaču. [...]

[...]

(14) [S] ciljem dobivanja učinkovitog komparativnog oglašavanja, može biti prijeko potrebno identificirati robe ili usluge konkurencije pozivanjem na robni žig ili zaštićeno ime čiji je vlasnik isti taj konkurent.

(15) Takva uporaba robnog žiga, zaštićenog imena ili drugih razlikovnih oznaka drugih strana ne predstavlja povredu tog isključivog prava u slučajevima kada je ona sukladna s uvjetima utvrđenima ovom Direktivom, budući da je isključivi cilj i namjera postizanje razlikovanja među njima te objektivnog isticanja razlika na taj način."

7 Članak 1. Direktive 2006/114 opisuje njezin predmet istim pojmovima kao članak 1. Direktive 84/450.

8 U svojem članku 2. točkama (a) do (c) Direktiva 2006/114 doslovno preuzima definicije oglašavanja, zavaravajućeg oglašavanja i komparativnog oglašavanja iz Direktive 84/450.

9 Uvodna izjava 11. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.) glasi:

„Ova Direktiva ne dovodi u pitanje razinu zaštite, koja se posebno odnosi na zaštitu javnog zdravlja i interesa potrošača kako je utvrđena aktima Zajednice. [...] Ista ta pravna stečevina Zajednice koja je u potpunosti primjenjiva i na usluge informacijskog društva, obuhvaća i Direktivu Vijeća 84/450 [...]"

10 U skladu s člankom 1. stavcima 1. i 2. Direktive 2000/31, ta direktiva ima za cilj pridonijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta osiguranjem slobodnog kretanja usluga informacijskog društva između država članica. U tu svrhu ona usklađuje pojedine nacionalne odredbe o uslugama informacijskog društva koje se odnose na unutarnje tržište, poslovni nastan davatelja usluga, komercijalna priopćenja, elektroničke ugovore, odgovornost posrednika, kodeks ponašanja, izvansudske nagodbe, mogućnosti tužbe i suradnju između država članica.

11 Članak 1. stavak 3. te direktive određuje:

„Ova Direktiva dopunjava pravo [Unije] koje se primjenjuje na usluge informacijskog društva ne dovodeći pritom u pitanje razinu zaštite, posebno zaštite javnog zdravlja i interesa potrošača, koja je utvrđena aktima [Unije] i nacionalnim zakonima kojima se ti akti provode u mjeri u kojoj to ne ograničava slobodu pružanju usluga informacijskog društva."

12 Članak 2. točka (f) navedene direktive definira izraz „komercijalno priopćenje" na sljedeći način:

„[S]vaki oblik priopćenja namijenjenog promidžbi, izravno ili neizravno, roba, usluga ili ugleda poduzeća, organizacije ili osobe koje obavljaju trgovačku, industrijsku ili obrtničku djelatnost ili se bave reguliranom strukom. Sljedeće samo po sebi nije komercijalno priopćenje:

— informacije koje omogućuju izravan pristup aktivnosti poduzeća, organizacije ili osobe, posebno naziv domene ili adresa elektroničke pošte,

— komunikacije vezane uz robe, usluge ili ugled poduzeća, organizacije ili osobe koje su prikupljene na neovisan način, posebno bez razmatranja financijskih učinaka."

Belgijsko pravo

13 Članak 93. stavak 3. Zakona od 14. srpnja 1991. o trgovačkim praksama te priopćavanju i zaštiti potrošača (*Belgisch Staatsblad,* 29. kolovoza 1991., str. 18712.), kojim je prenesena Direktiva 84/450, definira oglašavanje kao „svako priopćenje čiji je izravni ili neizravni cilj promicanja prodaje proizvoda ili usluga, [bez obzira na] mjesto ili sredstvo priopćenja." Taj je zakon ukinut i zamijenjen Zakonom od 6. travnja 2010. o trgovačkim praksama i zaštiti potrošača (*Belgisch Staatsblad*, 12. travnja 2010., str. 20803.), koji u članku 2. stavku 19. sadržava istu definiciju.

14 Članak 2. stavak 7. Zakona od 11. ožujka 2003. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva (*Belgisch Staatsblad*, 17. ožujka 2003., str. 12962.), kojim je prenesena Direktiva 2000/31, definira pojam oglašavanja na sljedeći način:

„[...] svaki oblik priopćenja namijenjen promidžbi, izravno ili neizravno, robe, usluga ili ugleda poduzeća, organizacije ili osobe koje obavljaju trgovačku, industrijsku ili obrtničku djelatnost ili se bave reguliranom strukom.

U svrhu primjene ovog zakona sljedeće samo po sebi nije komercijalno priopćenje:

(a) informacije koje omogućuju izravan pristup aktivnosti poduzeća, organizacije ili osobe, posebno naziv domene ili adresa elektroničke pošte;

(b) komunikacije koje su prikupljene na neovisan način, posebno bez razmatranja financijskih učinaka."

15 Na temelju članka 2. stavka 1. Zakona od 26. lipnja 2003. o protupravnoj registraciji imena domene (*Belgisch Staatsblad*, 9. rujna 2003., str. 45225.), naziv domene je „alfanumerički prikaz digitalne adrese IP (Internet Protocol) koja omogućuje identifikaciju računala povezanog s internetom [...]".

Glavni postupak i prethodno pitanje

16 BEST i Visys razvijaju, proizvode i prodaju naprave i sustave za razvrstavanje opremljene laserskom tehnologijom.

17 BEST je osnovan 11. travnja 1996. Njegovi modeli naprava za razvrstavanje nose nazive „Helius”, „Genius”, „LS9000” i „Argus”.

18 Visys je 7. listopada 2004. osnovao, među ostalima, B. Peelaers, bivši zaposlenik BEST-a.

19 B. Peelaers je 3. siječnja 2007. za račun društva Visys registrirao ime „www.bestlasersorter.com”. Sadržaj internetske stranice pod tim imenom domene jednak je sadržaju Visysovih uobičajenih internetskih stranica, koje su dostupne pod imenima domene „www.visys.be” i „www.visysglobal.be”.

20 BEST je 4. travnja 2008. podnio Uredu za žigove Beneluxa prijavu za figurativni žig koji se sastoji od riječi „BEST” za proizvode i usluge obuhvaćene razredima 7, 9, 40 i 42. u smislu Nicanskog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga radi registracije žigova od 15. lipnja 1957., kako je izmijenjen i dopunjen.

21 Sudski ovršitelj je 23. travnja 2008. utvrdio da je tražilica „www.google.be” prilikom unosa riječi „Best Laser Sorter” kao drugi rezultat pretrage, nakon internetske stranice društva BEST, uputila na stranicu društva Visys, i da se to društvo na svojim internetskim stranicama koristilo metaoznakama „Helius sorter, LS9000, Genius sorter, Best+Helius, Best+Genius, [...] Best nv”.

22 Smatrajući da registracija i uporaba imena domene „www.bestlasersorter.com” i korištenje takvim metapodacima nanose štetu njegovu žigu i zaštićenom imenu te čine povrede propisa u području zavaravajućeg i komparativnog oglašavanja, kao i u području protupravne registracije imena domene, BEST je 30. travnja 2008. podnio tužbu protiv B. Peelaersa i Visysa radi prestanka tih navodnih povreda i nanošenja štete. Kao odgovor na tu tužbu B. Peelaers i Visys podnijeli su protutužbu za poništenje figurativnog žiga Benelux BEST.

23 Presudom od 16. rujna 2008. Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel TE Antwerpen proglasio je neosnovanim zahtjeve BEST-a, osim onog koji se odnosi na povredu propisa u području zavaravajućeg i komparativnog oglašavanja uporabom predmetnih metaoznaka. Usto je odbio protutužbu B. Peelaersa i Visysa.

24 Odlučujući o žalbi BEST-a i o protužalbi B. Peelaersa i Visysa, Hof van Beroep teAntwerpen je presudom od 21. prosinca 2009. odbio sve zahtjeve BEST-a, uključujući i onaj koji se odnosi na povredu pravila u području zavaravajućeg i komparativnog oglašavanja i poništio figurativni žig Benelux BEST zbog nepostojanja razlikovnog karaktera.

25 BEST je protiv te presude podnio žalbu u kasacijskom postupku pred sudom koji je uputio zahtjev. Presudom od 8. prosinca 2011. taj je sud odbio žalbene razloge koje je BEST istaknuo, osim onoga koji se odnosi na povredu zakonodavstva u području zavaravajućeg i komparativnog oglašavanja.

26 U tim je okolnostima Hof van cassatie odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li pojam ‚oglašavanja’ iz članka 2. Direktive [84/450] i članka 2. Direktive [2006/114] tumačiti na način da su njime obuhvaćeni, s jedne strane, registracija i upotreba naziva domene i, s druge strane, upotreba [metaoznaka] u metapodacima internetskog mjesta?”

O prethodnom pitanju

27 Najprije treba napomenuti da BEST zahtijeva od Suda da po službenoj dužnosti donese odluku, s jedne strane, o pitanju protivi li se članak 3. stavak 1. točke (b) i (c) Prve direktive Vijeća 89/104/EEZ od 21. prosinca 1988. o usklađivanju zakonodavstava država članica o žigovima (SL 1989., L 40, str. 1.) registraciji žiga koji se doživljava kao promotivan ili sugestivan. S druge strane, BEST od Suda traži da

odgovori na pitanje dodjeljuje li se zaštita zaštićenom imenu na temelju članka 8. Pariške konvencije za zaštitu industrijskoga vlasništva, potpisane u Parizu 20. ožujka 1883., posljednji put revidirane u Stockholmu (*Zbirka međunarodnih ugovora Ujedinjenih naroda*, sv. 828., br. 11851, str. 305.), u svezi s člancima 1. i 2. Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva u trgovini, koji se nalazi u Dodatku 1 C Sporazuma o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije potpisanog u Marrakechu 15. travnja 1994. i odobrenog Odlukom Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986.-1994.) (SL L 336, str. 1.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 74., str. 3.) pod uvjetom da se može utvrditi da to zaštićeno ime ima razlikovni karakter.

28 U tom smislu, važno je podsjetiti da je isključivo na sudu koji je uputio zahtjev da definira predmet pitanja koja namjerava postaviti Sudu. Na nacionalnim sudovima pred kojima se vodi spor i koji moraju preuzeti odgovornost za donošenje sudske odluke je da ocijene, s obzirom na posebnosti svakog predmeta, je li za donošenje njihove presude potrebno donijeti prethodnu odluku i jesu li pitanja koja postavljaju Sudu relevantna (vidjeti presude od 16. ožujka 1999., Castelletti, C-159/97, Zb., str. I-1597, t. 14.; od 6. srpnja 2006., Kersbergen-Lap i Dams-Schipper, C-154/05, Zb., str. I-6249., t. 21., i od 25. siječnja 2007., Dyson, C-321/03, Zb., str. I-687., t. 23.).

29 Kao što je Sud već nekoliko puta presudio, čak i ako sud koji je uputio zahtjev formalno ograniči pitanje na tumačenje pojedinih odredaba prava Unije, takva okolnost ne predstavlja prepreku da Sud nacionalnom sudu pruži sve elemente tumačenja prava Unije koji mogu biti korisni za presudu u predmetu koji se pred njim vodi, neovisno o tome odnosi li se na to sadržaj njegova pitanja (vidjeti u tom smislu presude Dyson, gore navedenu, t. 24.; od 26. travnja 2007., Alevizos, C-392/05, Zb., str. I-3505., t. 64., i od 29. siječnja 2008., Promusicae, C-275/06, Zb., str. I-271., t. 42.).

30 Međutim, budući da je sud koji je uputio zahtjev već konačno odbio razloge koje je istaknuo BEST, na koje se odnose pitanja iz t. 27. ove presude, odgovor na to pitanje ne smatra se više korisnim za rješavanje spora koji se vodi pred tim sudom.

31 U tim okolnostima, nije potrebno ispitati ta pitanja koja premašuju okvir pitanja koje je postavio sud koji je uputio zahtjev.

32 Navedeni sud svojim pitanjem želi saznati treba li članak 2. točku 1. Direktive 84/450 i članak 2. točku (a) Direktive 2006/114 tumačiti u smislu da pojam „oglašavanja" kako je definiran tim odredbama obuhvaća, u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, kao prvo, registraciju imena domene, kao drugo, upotrebu takvog imena i, kao treće, upotrebu metaoznaka u metapodacima internetske stranice.

33 Uz iznimku BEST-a i talijanske vlade, sve druge stranke u postupku pred sudom, dakle B. Peelaers i Visys, belgijska, estonska i poljska vlada te Europska komisija, smatraju da se registracija imena domene ne može kvalificirati kao oglašavanje. Naprotiv, glede uporabe takvog imena, samo B. Peelaers, Visys i Komisija smatraju da ona načelno ne može činiti oglašavanje. Glede uporabe metaoznaka u metapodacima internetske stranice, BEST te belgijska i talijanska vlada smatraju da pojam oglašavanja obuhvaća takvu upotrebu, posebice u uvjetima poput onih u glavnom postupku, dok B. Peelaers, Visys, poljska vlada i Komisija zagovaraju suprotno stajalište. Estonska vlada nije se očitovala o potonjem aspektu.

34 Člankom 2. točkom 1. Direktive 84/450 i člankom 2. točkom (a) Direktive 2006/114, oglašavanje se definira kao „predstavljanje u bilo kojem obliku u vezi s trgovinom, poslovanjem, obrtom ili profesionalnom djelatnošću s ciljem promidžbe roba ili usluga".

35 Sud je već naveo da se, s obzirom na tu osobito široku definiciju, oglašavanje može pojaviti u vrlo različitim oblicima (vidjeti, među ostalim, presudu od 25. listopada 2001., Toshiba Europe, C-112/99, Zb., str. I-7945., t. 28.).

36 Kako bi se utvrdilo čini li određena praksa oblik oglašavanja u smislu navedenih odredaba, potrebno je uzeti u obzir cilj Direktiva 84/450 i 2006/114, a to je, kao što proizlazi iz članka 1. tih direktiva, zaštita trgovaca od zavaravajućeg oglašavanja i njegovih nepoštenih posljedica te utvrđivanje uvjeta u kojima se komparativno oglašavanje smatra dopuštenim.

37 Tim se uvjetima želi, kao što je Sud utvrdio u svezi s Direktivom 84/450, i kao što za Direktivu 2006/114 proizlazi iz uvodnih izjava 8., 9. i 15., uravnotežiti različite interese na koje može utjecati odobrenje komparativnog oglašavanja, omogućavanjem konkurentima objektivnog prikazivanja prednosti različitih usporedivih proizvoda kako bi se potaknulo tržišno natjecanje u interesu potrošača i zabrane, istovremeno zabranjujući prakse koje mogu narušiti tržišno natjecanje, štetiti konkurentima ili imati negativan utjecaj na izbor potrošača (vidjeti, u tom smislu, presude od 18. lipnja 2009., L'Oréal i dr., C-487/07, Zb., str. I-5185., t. 68. i od 18. studenoga 2010., Lidl, C-159/09, Zb., str. I-11761., t. 20.).

38 Štoviše, iz uvodnih izjava 3., 4. i 8., druge rečenice, Direktive 2006/114 i jednako širokih definicija „zavaravajućeg oglašavanja" i „komparativnog oglašavanja" iz članka 2. točaka 2. i 2.a Direktive 84/450 i članka 2. točaka (b) i (c) Direktive 2006/114 proizlazi da je namjera zakonodavca Europske unije bila tim direktivama uspostaviti sveobuhvatan okvir za sve pojavne oblike oglašavanja, neovisno o tome dovode li oni do sklapanja ugovora, kako bi se izbjeglo da takvo oglašavanje šteti kako potrošačima tako i trgovcima i uzrokuje narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.

39 Slijedom toga, pojam „oglašavanje" u smislu Direktiva 84/450 i 2006/114 ne može se tumačiti i primjenjivati na način da za korake trgovca u cilju promicanja prodaje svojih proizvoda ili usluga, koji mogu utjecati na ekonomsko ponašanje potrošača i na taj način utjecati na konkurente tog trgovca, ne vrijede pravila lojalnog tržišnog natjecanja nametnuta tim direktivama.

40 U glavnom postupku nije sporno da je B. Peelaers ime domene „www.bestlasersorter.com" registrirao za račun društva Visys i da je to društvo upotrebljavalo to ime i metaoznake „Helius sorter, LS9000, Genius sorter, Best+Helius, Best+Genius, […] Best nv" u okviru svoje poslovne djelatnosti.

41 Među strankama u postupku pred Sudom sporno je stoga samo pitanje mogu li se navedeni postupci B. Peelaersa i Visysa kvalificirati kao „oblik komunikacije", obavljene „u cilju promicanja prodaje robe ili usluga" u smislu članka 2. točke 1. Direktive 84/450 i članka 2. točke (a) Direktive 2006/114.

42 Glede, kao prvo, registracije imena domene, treba utvrditi da je, kao što je naveo nezavisni odvjetnik u točkama 48. i 49. svoga mišljenja, ona samo službeni čin kojim se od tijela zaduženog za upravljanje nazivima domene traži da, ako se plati naknada, unese navedeno ime domene u svoju bazu podataka i da internetske korisnike koji ga unesu poveže isključivo s adresom IP koju je naveo nositelj tog imena domene. Sama registracija imena domene ne znači, međutim, da će se to ime uistinu naknadno upotrijebiti za stvaranje internetske stranice te da će zato internetski korisnici moći biti upoznati s tim imenom domene.

43 Uzimajući u obzir cilj direktiva 84/450 i 2006/114, na koji je upozoreno u točkama 36. i 38. ove presude, ne može se smatrati da takav posve formalan akt koji sam po sebi ne uključuje nužno mogućnost upoznavanja potencijalnih potrošača s imenom domene i koji stoga ne može utjecati na njihov izbor predstavlja oblik komunikacije s ciljem promicanja prodaje proizvoda ili usluga nositelja imena domene, u smislu članka 2. točke 1. Direktive 84/450 i članka 2. točke (a) Direktive 2006/114.

44 Točno je da, kao što navodi BEST, registracija imena domene ima za posljedicu onemogućavanje konkurentima mogućnosti registracije i upotrebe imena domene za njihove stranice. Međutim, sama registracija takvog imena domene ne sadržava u sebi nikakvo oglašavanje, nego predstavlja, u najboljem slučaju, ograničenje mogućnosti komunikacije tog konkurenta, koja se može, prema potrebi, spriječiti drugim pravnim odredbama.

45 Nadalje, glede upotrebe imena domene, nesporno je da je u glavnom postupku riječ o tome da Visys upotrebljava ime domene „www.bestlasersorter.com" za internetsku stranicu čiji je sadržaj istovjetan sadržaju uobičajenih internetskih stranica Visysa, dostupnih pod imenima domene „www.visys.be" i „www.visysglobal.be".

46 Takva upotreba očito je namijenjena promicanju prodaje proizvoda ili usluga nositelja imena domene.

47 Naime, suprotno tvrdnjama B. Peelaersa i Visysa, taj nositelj ne namjerava promicati svoje proizvode ili usluge samo putem internetske stranice pod imenom domene, nego i upotrebom imena domene izabranog s pažnjom, namijenjenog poticanju što većeg broja internetskim korisnika da posjete tu stranicu i da se zainteresiraju za njegovu ponudu.

48 Osim toga, takva upotreba imena domene, koje navodi na određene proizvode, usluge ili zaštićeno ime društva, predstavlja oblik komunikacije koji je usmjeren na potencijalne potrošače i sugerira im da će pod tim imenom naći internetsku stranicu u svezi s navedenim proizvodima, uslugama ili društvom. Ime domene može se u cijelosti ili djelomično sastojati od pohvalnih izraza ili se može pojmiti tako kao da hvali odlike proizvoda i usluga na koje se odnosi.

49 Taj zaključak ne može pobiti činjenica, koju su iznijeli B. Peelaers, Visys i Komisija, da članak 2. točka (f) Direktive 2000/31 definira pojam komercijalnog priopćenja, među ostalim, da „[s]amo po sebi nije komercijalno priopćenje [...] informacije koje omogućuju izravan pristup aktivnosti poduzeća, organizacije ili osobe, posebno naziv domene ili adresa elektroničke pošte".

50 S tim u svezi, valja utvrditi da isključenje, predviđeno u članku 2. točki (f) Direktive 2000/31, pojedinih informacija i priopćenja iz pojma komercijalnog priopćenja ne znači da su te informacije i ta priopćenja isključeni također i iz pojma „oglašavanje", u smislu članka 2. točke 1. Direktive 84/450 i članka 2. točke (a) Direktive 2006/114, jer potonji pojam izričito obuhvaća sve oblike priopćenja.

51 To utvrđenje ne potvrđuje samo činjenica da direktive 84/450 i 2006/114, s jedne strane, i Direktiva 2000/31, s druge strane, kao drugo, slijede različite ciljeve, kao što proizlazi iz njihova članka 1., nego pogotovo činjenica da iz uvodne izjave 11. i članka 1. stavka 3. Direktive 2000/31 jasno proizlazi da se ona primjenjuje ne dovodeći u pitanje postojeću razinu zaštite interesa potrošača te da Direktiva 84/450 i, stoga, Direktiva 2006/114 i dalje ostaju u cijelosti primjenjive na usluge isporučene u okviru informacijskog društva.

52 Naposljetku, glede upotrebe metaoznaka u metapodacima internetske stranice, nesporno je da se u glavnom postupku osporava to da je Visys umetnuo u metapodatke, a time i u programski kod svojih internetskih stranica, metaoznake „Helius sorter, LS9000, Genius sorter, Best+Helius, Best+Genius, [...] Best nv", koje odgovaraju nazivima određenih proizvoda i akronimu zaštićenog imena BEST.

53 Takve metaoznake, sastavljene od ključnih riječi („keyword metatags"), koje tražilice čitaju prilikom pregledavanja interneta radi referenciranja brojnih stranica koje se tamo nalaze, jedan su od čimbenika koji tim tražilicama omogućuju obavljanje razvrstavanja stranica po njihovoj relevantnosti za traženi pojam koji je unio internetski korisnik.

54 Dakle, uporaba takvih metaoznaka, koje odgovaraju nazivima proizvoda konkurenta i njegovom zaštićenom imenu, uzrokovat će u pravilu to da će, kada internetski korisnik koji traži proizvode tog konkurenta unese jedno od tih imena u tražilicu, prirodni rezultat koji će ta tražilica prikazati biti

izmijenjen u korist korisnika tih metaoznaka, a poveznica s njegovom internetskom stranicom bit će uključena u popis tih rezultata, u nekim slučajevima u neposrednoj blizini izravne poveznice s internetskom stranicom navedenog konkurenta.

55 Glede, posebice, upotrebe metaoznaka o kojima je riječ u glavnom postupku, utvrđeno je da je, kada je internetski korisnik unio riječi „Best Laser Sorter" u tražilicu „www.google.be", ta tražilica kao drugi rezultat pretraživanja, nakon internetske stranice BEST-a, uputila na internetsku stranicu Visysa.

56 U većini slučajeva internetski korisnik koji unese naziv proizvoda nekog društva ili ime tog društva kao riječ za pretraživanje želi dobiti informacije ili ponude o tom konkretnom proizvodu ili društvu i njegovu asortimanu proizvoda. Stoga, ako su na popisu prirodnih rezultata prikazane poveznice sa stranicama koje nude proizvode konkurenta tog društva, internetski korisnik može te poveznice percipirati kao alternativu proizvodima navedenog društva ili misliti da one vode do stranica koje nude proizvode tog društva (vidjeti, po analogiji, presudu od 23. ožujka 2010., Google France i Google, C-236/08 do C-238/08, Zb., str. I-2417., t. 68.). Tim više je tomu tako ako se te poveznice s internetskim stranicama konkurenta navedenog društva nalaze među prvim rezultatima pretraživanja, u blizini internetskih stranica tog društva, ili ako konkurent upotrebljava ime domene koje navodi na zaštićeno ime navedenog društva ili naziv jednog od njegovih proizvoda.

57 Budući da upotreba metaoznaka, koja odgovara nazivima proizvoda konkurenta i njegovu zaštićenom imenu u programskom kodu internetske stranice, uzrokuje da se internetskom korisniku, koji unese jedan od tih naziva ili to ime kao pojam za pretraživanje, sugerira da je ta stranica povezana s njegovom pretragom, takva upotreba mora se smatrati kao oblik priopćenja u smislu članka 2. stavka 1. Direktive 84/450 i članka 2. točke (a) Direktive 2006/114.

58 Suprotno tvrdnjama B. Peelaersa i Visysa, nevažno je u tom pogledu da ti metapodaci ostaju nevidljivi za internetskog korisnika i da njihov neposredni primatelj nije taj korisnik, nego tražilica. S tim u svezi dovoljno je utvrditi da, u skladu s tim odredbama, pojam oglašavanja izričito obuhvaća svaki oblik priopćenja, uključujući oblike neizravnih priopćenja, tim više kada ona mogu utjecati na ekonomsko ponašanje potrošača, a tako i na konkurenta, na čije ime ili proizvode navode metaoznake.

59 Osim toga, nema sumnje da takva upotreba metaoznaka čini promidžbenu strategiju jer joj je cilj potaknuti internetskog korisnika da posjeti stranicu korisnika i da se zainteresira za njegove proizvode ili usluge.

60 S obzirom na navedeno, odgovor na postavljeno pitanje jest da članak 2. točku 1. Direktive 84/450 i članak 2. točku (a) Direktive 2006/114 tumačiti u smislu da pojam „oglašavanja" kako je definiran tim odredbama obuhvaća, u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, upotrebu imena domene i metaoznaka u metapodacima internetske stranice. Nasuprot tomu, tim pojmom nije obuhvaćena, kao takva, registracija imena domene.

Troškovi

61 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (treće vijeće) odlučuje:

Članak 2. točku 1. Direktive Vijeća 84/450/EEZ od 10. rujna 1984. o zavaravajućem i komparativnom oglašavanju, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005., i članak 2. točku (a) Direktive 2006/114/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zavaravajućem i komparativnom oglašavanju treba

tumačiti na način da pojam „oglašavanja”, kako je određen tim odredbama, obuhvaća, u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, upotrebu imena domene i metaoznaka u metapodacima internetske stranice. S druge strane, istim pojmom nije obuhvaćena, kao takva, registracija imena domene.

Potpisi